

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin KACMAZ
Şırnak Milletvekili

Kürtler, başta Türkiye olmak üzere Irak, İran, Suriye, Ermenistan, Lübnan, Mısır, Gürcistan, Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Afganistan, Pakistan, Avrupa Birliği ülkeleri, Japonya vb. birçok ülkede yaşamaktadırlar. Türkiye'de yaşayan Kürtlerin sayısı muhtelif kaynaklara göre 15 ila 25 milyon arasında iken Kürtlerin toplam nüfusunun 40 ila 50 milyon arasında olduğu ifade edilmektedir. Milyonlarca insanın anadili olan Kürtçe dünyanın en büyük dijital sözlüğü kabul edilen wikipedia'ya göre dünya dilleri arasında en zengin 9. dil olmasına rağmen Kürtçe geçmişten bugüne değin sürekli baskıların ve yasakların hedefi olmuştur. Kürt dili hiçbir zaman anayasal güvenceye kavuşturulmamış ve Kürtçenin geliştirilmesi için gerekli tedbirler alınmamıştır. 1990'lı yıllarda Kürt dili üzerindeki baskılar hafızalara kazınırken özellikle son zamanlarda bu baskıların tekrar ayyuka çıktığı aşikardır.

Geldiğimiz noktada özellikle kullanılan ötekileştirici ve ayrımcı siyaset dili sokakta, tarlada, fabrikada, cezaevlerinde ve neredeyse yaşamın her alanında Kürt diline ciddi anlamda bir tahammülsüzlük yaratmıştır. Bu tahammülsüzlük birçok yerde Kürtlerin saldırıya uğramasına ve yaşamlarını yitirmelerine de sebep olmuş, olmaya da devam etmektedir.

Kürt diline karşı geliştirilen inkar ve asimilasyon politikası öylesine bir boyuta ulaşmıştır ki Kürtçe şarkılar ve "Kürtçe Halaylar" dahi "ceza" konusu olabilmektedir.

Bu durumun bir örneği de Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde yaşanmış ve basına da yansımıştır.

Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi'nde aralarında Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Leyla Güven, Halkların Demokratik Partisi (HDP) Diyarbakır İl Eşbaşkanı Hülya Alökmen Uyanık ve Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) Genel Başkan Yardımcısı Fethiye Ok Çiçek'in de bulunduğu 9 kadın tutuklu hakkında başlatılan disiplin soruşturmasında bir ay telefon iletişim cezası ve bir ay aile görüş cezası verilmiştir.

Söz konusu disiplin cezasının gerekçesi; 15 Ağustos günü yaptıkları etkinlik gerekçesiyle başlatılan soruşturma kapsamında hazırlanan tutanakta, kadın tutukluların söyledikleri Kürtçe şarkılar ve sözler “anlaşılmayan bir dilde sözlü halay çektikleri”, “anlaşılmayan dilde marş okudukları” olarak belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlık olarak Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi’nde tutulan tutuklulara “Kürtçe halay çektikleri ve Kürtçe marş okudukları” gerekçesi ile disiplin cezası verildiğinden haberdar mısınız?
- 2) Kürtçe konuşmak ve Kürtçe halay çekmek yasak mıdır?
- 3) Elazığ Ceza İnfaz Müdürlüğü’ne göre “Anlaşılmayan dilde halay çekmek” hangi yönü ile disiplin cezası gerektirmiştir?
- 4) Ceza ve Tevkif Evleri mevzuatına göre tutukluların “anlaşılan dilde halay çekme” zorunlulukları mı vardır?
- 5) Elazığ Kadın Kapalı Cezaevi’nde tutulan tutuklulara verilen disiplin cezasının hukuki dayanağı nedir?
- 6) Dünya’nın en büyük dijital sözlüğü wikipedia’ya göre dünya dilleri arasında en zengin 9. dil olan ve milyonlarca insanın konuştuğu Kürt Dili’ne karşı artan tahammülsüzlüğün izahı nedir?